

พระราชบัญญัติ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

พ.ศ. ๒๕๒๒

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒

เป็นปีที่ ๓๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. ๒๕๒๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติ^๕นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ
ในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติ^๕บongกันภัยทางอากาศ พุทธศักราช ๒๔๙๒

(๒) พระราชบัญญัติ^๕บongกันภัยทางอากาศ (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช

๒๔๙๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติ^๕นี้

“การบongกันภัยฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า การดำเนินการโดย
เจ้าหน้าที่บongกันภัยฝ่ายพลเรือน ในการบongกันและบรรเทาอันตรายหรือ
ความเสียหายอันเนื่องมาจากสาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรม
ไม่ว่าการดำเนินการนั้นจะได้กระทำก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยหรือภายหลัง
ที่ภัยได้ผ่านพ้นไปแล้ว และหมายความรวมถึงการอพยพประชาชนและ
ส่วนราชการเพื่อการนี้

“สาธารณภัย” หมายความว่า อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ตลอดจน
ภัยอื่น ๆ อันมีมาเป็นสาธารณะไม่ว่าเกิดจากธรรมชาติ หรือมีผู้ทำให้เกิด
ขึ้น ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิตร่างกายของประชาชน หรือความ
เสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ

“ภัยทางอากาศ” หมายความว่า ภัยอันเกิดจากการโจมตีทาง
อากาศ

“การก่อวินาศกรรม” หมายความว่า การกระทำใด ๆ อันเป็นการ
มุ่งทำลายทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐ หรือสิ่งอันเป็นสาธารณูปโภค

หรือการรบกวน ขัดขวางหน่วยงานหรือระบบการปฏิบัติงานใด ๆ ตลอดจนการประทุษร้ายต่อบุคคลอื่นเป็นการก่อให้เกิดความปั่นป่วนทางการเมือง การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยมีมุ่งหมายที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของรัฐ

“หน่วยอาสาสมัคร” หมายความว่า หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

“เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน” หมายความว่า ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบุคคลซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้มาทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

“พนักงานป้องกันภัย” หมายความว่า บุคคลซึ่งผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแต่งตั้งให้มาทำหน้าที่ตามพระราชบัญญัติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัติ และให้มาแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาออกกฎกระทรวง กำหนดข้อบังคับและระเบียบเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติ

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ประกอบด้วย รัฐมนตรีเป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงกลาโหมหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือผู้แทน ปลัดกระทรวงสาธารณสุขหรือผู้แทน ปลัดกระทรวงคมนาคมหรือผู้แทน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณหรือผู้แทน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติหรือผู้แทน ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้แทน อธิบดีกรมตำรวจหรือผู้แทน อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์หรือผู้แทน อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยาหรือผู้แทน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นกรรมการและเลขานุการโดยตำแหน่ง

มาตรา ๗ ให้คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๒) วางแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๓) กำหนดวิธีการตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลตามแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน รวมทั้งการฝึกซ้อมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
- (๔) วางระเบียบเกี่ยวกับค่าตอบแทน ค่าทดแทน และค่าใช้จ่ายอื่น ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๕) พิจารณาและกำหนดกิจการอื่น ที่เกี่ยวกับการป้องกันภัย
พลเรือน

มาตรา ๘ แผนหลักในการป้องกันภัยพลเรือนจะต้องมีกิจการ
ดังต่อไปนี้เป็นอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง แล้วแต่กรณี และความ
จำเป็น

- (๑) การประชาสัมพันธ์
- (๒) การจัดหากำลังคน
- (๓) การจัดระบบสัญญาณภัย
- (๔) การจัดที่หลบภัย
- (๕) การจัดพื้นที่รับการอพยพ
- (๖) การพรางและการควบคุมแสงไฟ
- (๗) การรักษาความปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยและการจราจร
- (๘) การป้องกันและทำลายล้างยุทธภัณฑ์ วัตถุระเบิด สารเคมี
พิษและรังสีที่เป็นอันตราย
- (๙) การช่วยผู้ประสบภัยและการจัดการกับผู้เสียชีวิต
- (๑๐) การขนย้ายผู้ประสบภัย
- (๑๑) การรักษาพยาบาลและการอนามัย
- (๑๒) การสงเคราะห์ผู้ประสบภัย
- (๑๓) การโยธา
- (๑๔) การสาธารณูปการ

(๑๕) การติดต่อสื่อสาร การควบคุมการใช้คลื่นวิทยุ และการส่งวิทยุกระจายเสียง

(๑๖) การอื่นที่จำเป็น

มาตรา ๘ ให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสามปี

ในกรณีที่กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๘ กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดหรือโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๑ ในการประชุมของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อยู่ในที่ประชุม ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๑๒ การประชุมคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๑๓ การวินิจฉัยขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่ง ให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นนอกเสียงหนึ่งเป็นเสียงขาด

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติอาจตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งตามที่ จะมอบหมายก็ได้

การประชุมคณะอนุกรรมการให้นำมาตรา ๑๑ มาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๕ คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ หรือคณะอนุกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ มาสอบถาม หรือให้ชี้แจงข้อเท็จจริงในกิจการใด ๆ หรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุ เพื่อประโยชน์แก่การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

หมวด ๒

สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๖ ให้อธิบดีกรมการปกครองเป็นเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยตำแหน่ง และให้กรมการปกครองทำหน้าที่สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๗ ให้สำนักเลขาธิการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ทำหน้าที่เป็นกองอำนาจการของผู้อำนาจการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

(๒) ดำเนินงานธุรการของคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ

(๓) ศึกษา ค้นคว้า และวิจัยทางด้านวิชาการ ตลอดจนเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๔) จัดทำแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพิจารณา ทบทวนหรือปรับปรุงแผนดังกล่าวอย่างน้อยทุกสามปีเสนอต่อคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ

(๕) จัดให้มีการฝึกอบรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๖) ประสานงาน ติดตามผล และประเมินผล ตลอดจนสนับสนุน การปฏิบัติงานตามแผนการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๗) ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติมอบหมาย

หมวด ๓

ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๑๔ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
แห่งราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั่วราชอาณาจักร
จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการป้องกันภัย และบังคับ
บัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เจ้าหน้าที่ป้องกันภัย
พลเรือน และพนักงานป้องกันภัยทั่วราชอาณาจักร

ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นรองผู้อำนวยการป้องกันภัย
พลเรือนแห่งราชอาณาจักร มีอำนาจหน้าที่ตามที่ผู้อำนวยการป้องกัน
ภัยพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมอบหมาย และในกรณีที่ผู้อำนวยการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรไม่อยู่หรือไม่สามารถปฏิบัติ
ราชการได้ ให้รองผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร
ปฏิบัติราชการแทน

มาตรา ๑๕ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราช
อาณาจักร มีอำนาจประกาศกำหนดท้องที่ขึ้นเป็นภาคตามความจำเป็น
ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันภัย
พลเรือนภาค

ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนภาค มีอำนาจหน้าที่ในการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตามที่ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่ง
ราชอาณาจักรมอบหมาย แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัยจัดตั้งกองอำนาจการ
เพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาผู้อำนวยการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัยในเขตภาค

มาตรา ๒๐ ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครเป็นผู้อำนวยการ
 ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนกรุงเทพมหานคร มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัย
 ฝ่ายพลเรือน แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อ
 ดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัย
 ในเขตกรุงเทพมหานคร

มาตรา ๒๑ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัย
 ฝ่ายพลเรือนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขต
 จังหวัด แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย จัดตั้งหน่วยปฏิบัติงานเพื่อดำเนินการ
 ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และบังคับบัญชาผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่าย
 พลเรือน และพนักงานป้องกันภัยในเขตจังหวัด

มาตรา ๒๒ ให้นายอำเภอเป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
 อำเภอ มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตอำเภอเฉพาะ
 นอกเขตเทศบาล แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกัน
 ภัยในเขตอำเภอเฉพาะนอกเขตเทศบาลกับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการ
 ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และควบคุม
 ดูแลการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตเทศบาลตำบลด้วย

มาตรา ๒๓ ให้นายกเทศมนตรี เป็นผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่าย
 พลเรือนเทศบาล มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขต
 เทศบาล แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยใน
 เขตเทศบาล กับมีหน้าที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

จังหวัด ในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือน แต่สำหรับเทศบาลตำบลให้นายกเทศมนตรีมหานาที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนอำเภอ ในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนด้วย

มาตรา ๒๔ ให้ปลัดเมืองพัทยาเป็นผู้ดำเนินการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนเมืองพัทยา มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา แต่งตั้งพนักงานป้องกันภัย บังคับบัญชาพนักงานป้องกันภัยผ่ายพลเรือนในเขตเมืองพัทยา กับมหานาที่สนับสนุนผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนจังหวัดในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนด้วย

มาตรา ๒๕ ผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรอาจแต่งตั้งผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนชนบทพิเศษเฉพาะภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมในท้องที่ใดก็ได้

ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนที่ได้รับแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่ตามทผู้อำนวยการป้องกันภัยผ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักร

มออบหมาย

หมวด ๔

หน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยผ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๖ ให้จัดตั้งหน่วยอาสาสมัครชนทุกเขตในกรุงเทพมหานครและทุกอำเภอทั่วราชอาณาจักร เพื่อช่วยเหลือในการป้องกันภัยผ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๗ การรับสมัคร คุณสมบัติ การพ้นจากสมาชิกภาพ เครื่องแต่งกาย เครื่องหมาย บัตรประจำตัว สิทธิและวินัยของสมาชิก

หน่วยอาสาสมัคร การปกครอง การบังคับบัญชา การจัดหน่วยอาสาสมัคร การฝึกอบรมและหลักสูตร ให้เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทย

มาตรา ๒๘ สมาชิกหน่วยอาสาสมัครมีหน้าที่

(๑) ปฏิบัติการตามคำสั่งของผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และผู้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนมอบหมายในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

(๒) ปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

หมวด ๕

การป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

ตอนที่ ๑

การเตรียมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๒๙ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ ทราบถึงขอบวางแผนเฉพาะในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขึ้น และพิจารณา ทบทวนหรือปรับปรุงแผนดังกล่าวทุกปีให้สอดคล้องกับแผนหลักในการ ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ตลอดจนกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ ได้วางไว้ตามมาตรา ๗ (๒) และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว ให้ถือ ปฏิบัติได้

แผนเฉพาะหรือแผนปรับปรุงใหม่ตาม วรรคหนึ่งสำหรับแผนของ กรุงเทพมหานครและจังหวัด ให้เสนอรับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการ บกนภยผยพลเรอนแห่งราชอาณาจักร ส่วนแผนของอำเภอ เทศบาล และเมืองพัทยาให้เสนอรับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการ บกนภยผยพลเรอนจังหวัด

มาตรา ๓๐ ในการเตรียมการ บกนภยผยพลเรอน ให้ผู้ อำนวยการ บกนภยผยพลเรอนในเขตท้องที่รับผิดชอบมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) สำรวจสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ และ ยานพาหนะของทางราชการฝ่ายพลเรอน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน เพื่อใช้ในการ บกนภยผยพลเรอนได้ตามความจำเป็น

(๒) จัดให้มีวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ยานพาหนะ และที่หลบภัยสาธารณะ ในการ บกนภยผยพลเรอนได้ตามความ จำเป็น

(๓) จัดให้มีการอบรมและดำเนินการฝึกซ้อมการ บกนภยผยพลเรอน

(๔) เตรียมการอื่นตามความจำเป็น

มาตรา ๓๑ ให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจ มีหน้าที่ปฏิบัติในการ บกนภยผยพลเรอน ตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ตอนที่ ๒

การป้องกันและบรรเทาภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๓๒ ในกรณีสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้นหรือใกล้จะเกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่รับผิดชอบ หรือเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนที่ได้รับมอบหมายมีอำนาจหน้าที่ตามความจำเป็นดังต่อไปนี้

(๑) สั่งข้าราชการฝ่ายพลเรือน สมาชิกหน่วยอาสาสมัคร และบุคคลใด ๆ ในเขตท้องที่ให้ปฏิบัติการอย่างใดอย่างหนึ่งในการป้องกันและบรรเทาอันตรายหรือความเสียหาย ทั้งนี้ นอกจากบุคคลที่รัฐมนตรีประกาศยกเว้น

(๒) สั่งใช้สถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือและเครื่องใช้ของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๓) สั่งใช้ยานพาหนะของทางราชการฝ่ายพลเรือน หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ที่อยู่หรือเข้าไปในเขตท้องที่นั้น

(๔) สั่งใช้เครื่องมือสื่อสารทุกระบบที่อยู่ในเขตท้องที่นั้น

(๕) สั่งหรือจัดทำการพรางอาคารสถานที่ ตลอดจนการพรางและการควบคุมแสงไฟ

(๖) สั่งห้ามเข้าบริเวณหรือสถานที่ที่กำหนด

(๗) อำนวยการและควบคุมการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยให้เป็นระเบียบโดยทั่วถึงและรวดเร็ว

มาตรา ๓๓ ในกรณีฉุกเฉิน เมื่อมีสาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้นและยังไม่มีการป้องกันหรือระงับให้ทันทั่วทั้ง ให้พนักงานป้องกันภัยมีอำนาจเข้าจัดการใด ๆ และสั่งให้บุคคลใด ๆ เข้าช่วยเหลือเท่าที่จำเป็น เพื่อขจัดภัยเช่นว่านั้นไปพลางก่อนได้

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศ หรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น หรืออันตรายจากภัยดังกล่าวใกล้จะถึง และผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบเห็นว่าสภาพของสิ่งก่อสร้าง วัสดุหรือทรัพย์สินใดอาจเป็นอุปสรรคต่อการบำบัดดับของภัยอันตราย หรือจะได้รับความเสียหาย ให้มีอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) คัดแปลงหรือทำลายสิ่งก่อสร้าง วัสดุหรือทรัพย์สิน

(๒) เคลื่อนย้ายวัสดุหรือทรัพย์สิน

ทั้งนี้ ให้กระทำได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นแก่การบำบัดดับของภัยอันตรายนั้น

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่สาธารณภัย ภัยทางอากาศหรือการก่อวินาศกรรมเกิดขึ้น ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่ติดต่อกับเขตท้องที่ที่เกิดภัย มีหน้าที่สนับสนุนในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และในการนี้ให้มีอำนาจสั่งการตามทัณฑ์บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๒ ในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบของตนเพื่อสนับสนุนในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

มาตรา ๓๖ ให้ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบสำรวจความเสียหายจากภัยที่เกิดขึ้นและทำบัญชีรายชื่อผู้ประสบภัยไว้เป็นหลักฐานเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์ผู้ประสบภัย

และเมื่อผู้ประสบภัยร้องขอหลักฐานเพื่อรับการสงเคราะห์หรือบริการอื่นใด
ให้ผู้อำนวยความสะดวกป้องกันภัยผ่ายพลเรือนในเขตท้องที่รับผิดชอบออกหนังสือ
รับรองให้ตามระเบียบที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

มาตรา ๓๗ การปฏิบัติตามหน้าที่ป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศ
ไม่ก่อให้เกิดสิทธิแก่ผู้ใดที่จะเรียกร้องค่าเสียหายหรือค่าทดแทนใด ๆ

มาตรา ๓๘ การจำหน่ายเคมีภัณฑ์หรือเครื่องมือเครื่องใช้ในการ
ป้องกันและบรรเทาภัยทางอากาศแก่ประชาชนเฉพาะสิ่งที่รัฐมนตรีประกาศ
กำหนดในราชกิจจานุเบกษา ต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่ง
รัฐมนตรีแต่งตั้งเพื่อการนี้ และให้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และ
เงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งไม่ใช้บังคับแก่กรณีทางราชการจัดจำหน่าย

มาตรา ๓๙ เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยทางอากาศ
หรือการก่อวินาศกรรมที่จะเกิดแก่รัฐหรือประชาชน ผู้อำนวยความสะดวก
ภัยผ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรมีอำนาจสั่งปฏิบัติการอพยพประชาชน
และส่วนราชการออกจากพื้นที่อันตราย หรือพื้นที่ที่จะกีดขวางต่อการ
ปฏิบัติการทางทหาร เข้าไปอยู่ในพื้นที่ปลอดภัย หรือพื้นที่รับการอพยพ

มาตรา ๔๐ เมื่อผู้อำนวยความสะดวกภัยผ่ายพลเรือนแห่งราช
อาณาจักรพิจารณาเห็นว่าพื้นที่ใดจะเป็นพื้นที่อันตรายหรือไม่เหมาะสม
ในการเข้าอยู่อาศัย จะประกาศจำกัดพื้นที่ให้ประชาชนเข้าอยู่อาศัยใน
พื้นที่นั้น จนกว่าอันตรายหรือความไม่เหมาะสมนั้นจะผ่านพ้นไปแล้วก็ได้

มาตรา ๔๑ ในกรณีฉุกเฉินและจำเป็นอย่างยิ่ง หากจะรอให้
ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรสั่งปฏิบัติการอพยพ
ตามมาตรา ๓๕ หรือประกาศจำกัดพื้นที่ตามมาตรา ๔๐ จะไม่ทันต่อ
เหตุการณ์ ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่ที่รับผิดชอบ
มีอำนาจสั่งปฏิบัติการตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๔๐ ได้ แล้วรายงานให้
ผู้อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งราชอาณาจักรทราบโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๔๒ ในการป้องกันและระงับอัคคีภัย ให้ंनाกฎหมาย
ว่าด้วยการป้องกันและระงับอัคคีภัยมาใช้บังคับ เว้นแต่ที่มีบัญญัติไว้
ในกฎหมายนั้น ให้ंनाพระราชบัญญัตินั้นมาใช้บังคับ

หมวด ๖

เบ็ดเตล็ด

มาตรา ๔๓ ให้เจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงาน
ป้องกันภัย ซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนตาม
พระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๔๔ บุคคลซึ่งปฏิบัติการตามหน้าที่ หรือได้รับคำสั่งให้ปฏิบัติ
การหรือช่วยเหลือในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ได้รับการสงเคราะห์
ตามกฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ผู้ประสบภัยเนื่องจากการช่วยเหลือ
ราชการ การปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม

มาตรา ๔๕ ในกรณีที่ลูกจ้างต้องปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๑) มาตรา ๓๓ หรือมาตรา ๓๕ ถ้ามีกำหนดระยะเวลาไม่เกินปีละสามสิบวัน ห้ามมิให้นายจ้างจ่ายค่าจ้าง ลดค่าจ้าง เลิกจ้าง ลงโทษ หรือขัดขวางการทำงานในหน้าที่ของลูกจ้าง และไม่ให้อำนาจการที่ลูกจ้างต้องไปปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการขาดงาน

มาตรา ๔๖ ให้มีเครื่องหมายและหนังสือสำคัญประจำตัวสำหรับเจ้าหน้าที่ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนและพนักงานป้องกันภัย เพื่อแสดงตัวขณะปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน และให้มีเครื่องหมายสำหรับเขตพื้นที่ปฏิบัติการ ทดงที่ทำการหรือยานพาหนะ

เครื่องหมายและหนังสือสำคัญตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้บุคคลที่ปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนนำเอาความลับซึ่งตนได้มาในฐานะนั้น ๆ ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว หรือเปิดเผยความลับนั้นแก่ผู้อื่นโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย ในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือแก่การประกอบอาชีพของผู้หนึ่ง

มาตรา ๔๘ ความในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ มาตรา ๓๕ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๑ ไม่ให้ใช้บังคับแก่เจ้าหน้าที่และทรัพย์สินของทางราชการทหาร

หมวด ๓

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติหรือคณะกรรมการตามมาตรา ๑๕
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือ
ทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒
(๑) หรือ (๖) หรือมาตรา ๓๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๑ ผู้ใดมีหน้าที่ประจำในการใช้เครื่องมือสื่อสาร ฝ่าฝืน
หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๓๒ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
หกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๒ ผู้ใดขัดขวางมิให้ปฏิบัติตามหรือดำเนินการตามคำสั่ง
ตามมาตรา ๓๒ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๕) หรือขัดขวางมิให้ดำเนินการ
ตามมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกิน
หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน
สามเดือน หรือปรับไม่เกินหกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๔ เมื่อมีคำสั่งอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจาก
พื้นที่อันตรายตามมาตรา ๓๕ หรือเมื่อมีประกาศจำกัดพื้นที่ตามมาตรา ๔๐
ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือประกาศดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๕ เมื่อมีคำสั่งอพยพประชาชนและส่วนราชการออกจากพื้นที่ที่จะกีดขวางต่อการปฏิบัติการทางทหารตามมาตรา ๓๕ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๖ ผู้ใดเปลี่ยนแปลง ยักยอก หรือทำลายเครื่องหมายสำหรับเขตพื้นที่ปฏิบัติการ ทดงที่ทำการ หรือยานพาหนะตามมาตรา ๔๖ หรือใช้เครื่องหมายนั้นแก่สถานที่ หรือยานพาหนะอื่น โดยมีขอบด้วยกฎหมาย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๘ ผู้ใดแสดงตนเป็นเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือน หรือพนักงานบองกันภัย หรือประดับเครื่องหมายสำหรับเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัยโดยตนเองมิได้เป็นเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัย และกระทำการนั้นเพื่อให้เกิดความเชื่อว่าเป็นเจ้าหน้าที่บองกันภัยฝ่ายพลเรือนหรือพนักงานบองกันภัย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดควอดอ้างหรือนำเอาชื่อของหน่วยงานบองกันภัยฝ่ายพลเรือนไปใช้ในกิจการใด ๆ เพื่อหาประโยชน์ให้แก่ตนหรือผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๐ เมื่อพระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ ให้สำนักเลขาธิการ
ป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนจัดทำแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน
เสนอต่อคณะกรรมการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนแห่งชาติ เพื่อพิจารณา
วางแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนโดยไม่ชักช้า

ในระหว่างที่ยังไม่มีแผนหลักในการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน ให้ผู้
อำนวยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนในเขตท้องที่รับผิดชอบวางแผนเฉพาะ
และตั้งหน่วยปฏิบัติการขึ้นเพื่อดำเนินการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนเป็นการ
ชั่วคราว

มาตรา ๖๑ ในระหว่างที่กระทรวงมหาดไทยยังมิได้ออกข้อบังคับ
หรือระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยหน่วยอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่าย
พลเรือนตามมาตรา ๒๓ ให้ใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยไทย
อาสาป้องกันชาติที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติฉบับนี้ใช้บังคับ บังคับ
แก่สมาชิกหน่วยอาสาสมัครและหน่วยอาสาสมัครเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับ
พระราชบัญญัติ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ส. โทตระกิตย์

รองนายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจาก
 กฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยทางอากาศที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีบทบัญญัติที่ไม่
 รัดกุมและเหมาะสมสำหรับสภาพและสถานการณ์ที่ได้เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากใน
 ปัจจุบัน และไม่ครอบคลุมถึงการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนทั้งหมด สมควรยกเลิก
 กฎหมายดังกล่าว และมีกฎหมายว่าด้วยการป้องกันภัยฝ่ายพลเรือนขึ้นโดยเฉพาะ
 เพื่อป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยทางอากาศและภัยจากการก่อวินาศกรรม
 รวมทั้งการอพยพประชาชนและส่วนราชการเพื่อการนั้น อันอาจเกิดมีขึ้นแก่
 ประชาชนและรัฐได้ทั้งในยามสงบและยามสงคราม จึงจำเป็นต้องตราพระราช
 บัญญัติขึ้น